

URZĄD WOJEWÓDZKI
MISDZIE POK SANITARNE
ul. Piłsudskiego 8, B
64-200 Gorzów Wlkp.
tel. 71 722-46-52

Gorzów Wlkp. 12 grudnia 2018 r.

pieczęć LPWIS w Gorzowie Wlkp.

EP. 1611.6.2018

Znak sprawy:

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE Z KONTROLI

W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W ŻARACH

1. Data rozpoczęcia kontroli: 04.10.2018r.

Data zakończenia kontroli: 4.10.2018r.

2. Kontrolowane komórki organizacyjne PSSE:

– Sekcja Epidemiologii

3.1 Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby/osób przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem LPWIS – upoważnienie dostarczone do PSSE w Żarach poprzez ePUAP w dniu 4.10.2018r. KD-222.7.33.2018 z dnia 3.10. 2018r:

w zakresie Epidemiologii:

- Aneta Sawicka - kierownik Oddz. Epidemiologii,
- Alicja Dekeyser- asystent Oddz. Epidemiologii,
- Magdalena Kubasiewicz – młodszy asystent Oddz. Epidemiologii,
- Helena Jabłonka- młodszy asystent Oddz. Epidemiologii,

3.2. Imię i nazwisko osoby/ osób biorących udział w kontroli ze strony PSSE w Żarach:

- Wiesława Kochut – kierownik Sekcji Epidemiologii ,
- Alina Nowacka – starszy asystent Sekcji Epidemiologii,
- Edyta Wójcicka – starszy asystent Sekcji Epidemiologii,
- Krystyna Stasiun – starszy instruktor higieny Sekcji Epidemiologii.

4. Zakres kontroli (w tym przedmiot i okres objęty kontrolą):

w zakresie Epidemiologii:

Sprawdzenie wykonania zaleceń z kontroli kompleksowej z zakresu epidemiologii przeprowadzonej w czerwcu 2017r. (wystąpienie pokontrolne z kontroli kompleksowej z dnia 19.01.2018r. znak OPA.1611.2.2017/2018) .
Kontrola uwzględniała zagadnienia z zakresu zakażeń szpitalnych w podmiotach leczniczych, realizacji harmonogramu kontroli za 2017r. i rok bieżący do 30.09.2018r. , zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami medycznymi w podmiotach wykonujących działalność leczniczą orz zagadnienia z zakresu szczepień ochronnych związanych z postępowaniem egzekucyjnym.

5.1. Ustalenia z kontroli:

Zatrudnienie w Sekcji Epidemiologii

W Sekcji Epidemiologii zatrudnione są 4 osoby (1 osoba zajmuje się nadzorem nad realizacją szczepień ochronnych, 1 zajmuje się opracowaniem i zwalczaniem chorób zakaźnych, 1 nadzoruje podmioty lecznicze, 1 zajmuje się nadzorem nad podmiotami użyteczności publicznej- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne itp.).

Kontrole wykonywane są zawsze przez 2 osoby.

Decyzją Dyrektora PSSE w Żarach od dnia 1.01.2018r. pod nadzór sekcji epidemiologii przeniesiono gabinety kosmetyczne, fryzjerskie, masażu oraz studia tatuażu. Zgodnie z projektem Regulaminu Organizacyjnego PSSE w Żarach, opracowanym we wrześniu 2018r., przedstawionym do wglądu w dniu kontroli, w pkt. 13.2 podpunkt 10 do zadań sekcji epidemiologii należy: „kontrolowanie części obiektów użyteczności publicznej, tzn.: zakładów fryzjerskich, gabinetów kosmetycznych, salonów tatuażu oraz gabinetów masażu”.

Regulamin do dnia kontroli nie został zatwierdzony przez dyrektora PSE w Żarach. Zmiana organizacyjna nie została uregulowana formalnie.

Działalność kontrolna w zakresie nadzoru nad podmiotami leczniczymi.

Według danych przekazanych podczas kontroli sprawdzającej w 2017r. pod nadzorem PSSE w Żarach znajdowało się 180 obiektów: 78 obiektów wysokiego ryzyka, 65 obiektów średniego i 37 obiektów niskiego ryzyka.

Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli na 2017r., przedstawiała się następująco:

- 78 obiektów wysokiego ryzyka (100% będących pod nadzorem),
- 50 obiektów średniego ryzyka (77 % będących pod nadzorem, zamiast 50%),
- 3 obiekty niskiego ryzyka (8 % obiektów znajdujących się pod nadzorem, zamiast 30%).

W 2017r. skontrolowano, 127 obiektów , z czego:

- 77 obiektów wysokiego ryzyka (co stanowi 99% wykonania planu)-w których wykonano łącznie 81 kontroli,
- 47 obiektów średniego ryzyka (co stanowi 94 % wykonania planu)- w których wykonano łącznie 66 kontroli,
- 3 obiekty niskiego ryzyka (co stanowi 100% wykonania planu).

W 2017r. na terenie nadzorowanym przez PPIS w Żarach działalność zakończyło 8 obiektów , w tym 5 wysokiego ryzyka i 3 średniego ryzyka.

Średnie wykonanie planu za 2017r. wynosił 97%.

W roku 2018, według danych przedstawionych podczas kontroli, pod nadzorem znajdują się 133 obiekty, w tym 102 wysokiego ryzyka, 37 średniego ryzyka oraz 36 niskiego ryzyka.

Na 2018 r. zaplanowano do kontroli:

- 102 obiekty wysokiego ryzyka (co stanowi 100% będących pod nadzorem),
- 19 obiektów średniego ryzyka (co stanowi 51% będących pod nadzorem),

- 12 obiektów niskiego ryzyka (co stanowi 33% będących pod nadzorem).

Do dnia kontroli tj. 30.09.2018 r. skontrolowano:

- 75 obiektów wysokiego ryzyka (co stanowi 73% wykonania planu) – w których wykonano łącznie 96 kontroli,
- 9 obiektów średniego ryzyka (co stanowi 47 % wykonania planu)- w których wykonano łącznie 14 kontroli,
- 7 obiektów niskiego ryzyka (co stanowi 58% wykonania planu)- w których wykonano łącznie 8 kontroli.

Średnie wykonanie planu kontroli obiektów do dnia 30.09.2018r. wynosi 68%.

W harmonogramie kontroli obiektów kontrolowanym podczas kontroli kompleksowej w 2017r. ustalono, że obiekty nadzorowane w zakresie szczepień ochronnych były zakwalifikowane do grupy obiektów średniego ryzyka pomimo, iż były one kontrolowane częściej niż jeden raz w roku.

Podczas kontroli sprawdzającej analiza harmonogramu kontroli obiektów na 2018r. wykazała, iż PPIS w Żarach podczas planowania obiektów uwzględnił zalecenia Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. w zakresie kwalifikacji do odpowiedniej grupy ryzyka obiektów kontrolowanych w zakresie szczepień ochronnych. Obiekty te zostały zakwalifikowane do grupy wysokiego ryzyka. Ponadto w harmonogramie kontroli obiekty niezależnie od tego czy są kontrolowane w zakresie procesów sterylizacji, dezynfekcji, gospodarki odpadami medycznymi czy też szczepień ochronnych są wykazywane jako jeden obiekt do kontroli ze wskazaniem w nim kilku kontroli.

Działalność kontrolno-represyjna.

W 2017r. wydano następujące decyzje:

- 13 decyzji merytorycznych,
- 12 decyzji płatniczych,

W 2018r. do dnia kontroli wydano:

- 5 decyzji merytorycznych,
- 6 decyzji płatniczych,
- 1 mandat na kwotę 600 złotych.

W 2017r. i 2018 Sekcja Epidemiologii nie wydawała postanowień.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żarach w 2018r. nie wydawał opinii/postanowień w związku z niespełnieniem przez podmioty wykonujące działalność leczniczą wymagań art. 22 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej i ich wpływie na bezpieczeństwo pacjentów.

- Ocena działalności Zespołów Kontroli Zakażeń Szpitalnych, Komitetów Kontroli Zakażeń Szpitalnych.

Z przedstawionej podczas kontroli dokumentacji wynika, iż podmiot wykonujący działalność leczniczą,

zarejestrowany : kod PKD 86.10 – }

z dniem

5.06.2018r. został wykreślony z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej

Polskiej. Ponadto Kierownik ww. podmiotu pismem z dnia 12.06.2018r. poinformował PPIS w Żarach, iż firma

z dniem 31.05.2018r. zakończyła działalność.

W związku z powyższym w celu oceny wdrożenia zaleceń Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. w zakresie nadzoru nad zakażeniami (przekazywanych w dokumentacji poprzedzającej wystąpienie pokontrolne znak OPA 1611.2.2017/2018 z dnia 19.01.2018r.), analizie poddano dokumentację z 2017r.

(akta sprawy: EP.412.ZWK.117.2017: protokół z kontroli kompleksowej nr N-1/2017 z dnia 25-26.10.2017r.)- przed zakończeniem działalności.

(akta sprawy: EP.4122.31.2017: protokół z kontroli doraźnej nr EP.4122.31.2017 z dnia 14.12.2017r., decyzja PPIS w Żarach ONS.20.EP.412.3.2018 z dnia 19.01.2018r., protokół kontroli sprawdzającej nr EP.4122.20.2018 z dnia 09.07.2018r.)

Z okazanej dokumentacji wynika, iż zagadnienia z zakresu zakażeń szpitalnych były przedmiotem kontroli kompleksowej oraz doraźnej.

Stwierdzono, iż protokoły zawierają informacje m.in. na temat:

- stanu technicznego pomieszczeń ze wskazaniem jakie pomieszczenia wchodzi w skład szpitala/podmiotu leczniczego, w tym zawierają informacje nt. wentylacji zastosowanej w
- stanu sanitarno-higienicznego z uwzględnieniem procesów utrzymania w czystości poszczególnych pomieszczeń,
- działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, w tym ocenę :
  - procesów dezynfekcji (wyrobów medycznych, sprzętu i powierzchni) uwzględniającą sposób postępowania z narzędziami po ich użyciu, a także zastosowane stężenie robocze, czas dezynfekcji, spektrum działania i obszar zastosowania środków dezynfekcyjnych;
  - procesów sterylizacji, przedstawiając sposób postępowania z narzędziami w podręcznej sterylizatorni, dotyczący pakietowania, przechowywania narzędzi po sterylizacji, a także kontroli procesów sterylizacji zarówno chemicznej jak i biologicznej i ich częstotliwości.
  - procedur wewnętrznych, w tym realizacji kontroli wewnętrznej przez sam podmiot.

Na podstawie okazanej dokumentacji z 2017r. stwierdzono poprawę w sporządzanych protokołach. Zawarte w nich zapisy w sposób obszerny obejmują kontrolowane zagadnienia, uwzględniają informacje nt. ww. procesów ~~dekontaminacji narzędzi i sprzętu ale również nt. zakażeń szpitalnych, w tym przedstawiają średni czas hospitalizacji pacjentów, liczę hospitalizacji w roku, wymazy czystościowe przeprowadzone w szpitalu, umowę z Laboratorium zewnętrznym na wypadek wykonania badań laboratoryjnych, przyjęty przez podmiot system monitorowania zakażeń ze wskazaniem przygotowanych przez szpital kart do rejestracji zakażeń/drobnoustrojów alarmowych w przypadku ich stwierdzenia, a także analizę kwalifikacji członków Zespołu/Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Protokoły zawierają opis stanu faktycznego z uwzględnieniem stwierdzonych uchybień, w tym niezgodności w zakresie braku wymaganego przepisami prawa Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych czy też braku wymaganych przepisami prawa kwalifikacji członków ZKZS (zarówno lekarza przewodniczącego~~

ZKZS jak i pielęgniarki epidemiologicznej), braku ciągu technologicznego dekontaminacji narzędzi wielokrotnego użycia. Usunięcie nieprawidłowości dot. ciągu technologicznego egzekwowane było w drodze postępowania administracyjnego – jego wykonanie udokumentowane jest protokołem kontroli sprawdzającej. Natomiast kierownik podmiotu _____ odnosząc się do nieprawidłowości w protokole pismem z dnia 17.11.2017r. poinformował PPIS w Żarach o powołaniu Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych przedstawiając dokumenty potwierdzające kwalifikacje jego członków, zgodne z przepisami. Ponadto przedstawiciele PPIS w Żarach z uwagi na charakter świadczonych usług i hospitalizacji pacjentów nie dłuższej niż kilka godzin, w ramach wzmocnienia systemu kontroli zakażeń wskazywali na potrzebę monitorowania zakażeń np. miejsca operowanego w systemie ambulatoryjnym.

Pomimo, iż _____

_____, nie jest podmiotem leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju świadczeń szpitalnych i nie ma obowiązku realizacji wymogów ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi dotyczących wdrożenia i zapewnienia funkcjonowania systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, to podmiot realizuje te zadania. W 2017r. u pacjentów założono 41 kart indywidualnych zakażenia zakładowego/zakażenia alarmowego. Indywidualne karty zakażenia zakładowego zakładane pacjentowi, u którego występuje podejrzenie zakażenia. U 21 pacjentów wyhodowano czynniki alarmowe - zakażenia zakwalifikowano jako zakażenia poza szpitalne. Karty opisywane są przez lekarza _____, weryfikowane przez kierownika _____ następnie przesyłane są do ZKKZ. W 2017r. w dniu kontroli w _____ leczeniem objętych było 85 pacjentów, ponadto zarejestrowanych było 11 pacjentów zakwalifikowanych do _____

- Nadzór nad ogniskami epidemicznymi, które wystąpiły w nadzorowanych przez PPIS szpitalach.

W 2017r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żarach nie otrzymał zgłoszenia o podejrzeniu / wystąpieniu ogniska epidemicznego zarówno w _____, jak i w _____

Zgodnie z przepisami prawa PPIS w Żarach otrzymał „Raport okresowy o sytuacji epidemiologicznej szpitala za okres od 01.01.2017r. do 31.12.2017r.” od nadzorowanego _____

- Kontrola w zakresie nadzoru nad gospodarką odpadami medycznymi w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

W 2018r. we wszystkich wykonanych kontrolach uwzględniono również zagadnienia dotyczące gospodarki odpadami medycznymi. Nie wydawano decyzji merytorycznych dotyczących gospodarki odpadami medycznymi.

Analizie poddano dokumentację dotyczącą kontroli przeprowadzonych w następujących podmiotach:

- (protokół z kontroli NR EP.4122.31.2017 z dnia 14.12.2017 r. przeprowadzonej w ; oraz protokół EP.4122.20.2018 z dnia 9.07.2018 r.);
- protokół kontroli Nr EP. 4120.9.2018 z dnia 21.02.2018r. oraz protokół Nr EP.4120.48.2018 z dnia 2.08.2018r.)
- (protokół kontroli Nr EP.4122.21.2018 z dnia 18.07.2018 r.),
- (protokół kontroli Nr EP.41200.47.2018 z dnia 24.07.2018r.),
- (protokół kontroli Nr EP.4120.57.2018 z dnia 28.09.2018r.),
- (protokół kontroli Nr EP.4122.27.2018 z dnia 29.08.2018r.)

Analiza dokumentacji protokołów kontroli dotyczącej gospodarki odpadami medycznymi w podmiotach prowadzących działalność leczniczą wykonywaną przez praktyki zawodowe oraz wykonywaną przez podmioty lecznicze wykazała, iż w protokołach zawarto informacje :

- czy w podmiocie opracowana jest instrukcja i procedura postępowania z odpadami medycznymi,
  - będące szczegółowym opisem postępowania z odpadami medycznymi na stanowisku pracy dotyczące np. kodu odpadów, czas gromadzenia odpadów medycznych na stanowisku pracy w pojemnikach i workach na odpady medyczne, oraz informacje czy pojemniki na odpady medyczne zakaźne są bezkontaktowe;
  - o sposobie opisu worków i pojemników, w których są gromadzone odpady medyczne (tj. nazwa wytwórcy, kod odpadu, nr regon, nr księgi rejestrowej, datę i godzinę otwarcia pojemnika/worka i daty zamknięcia pojemnika/worka) - zgodnie z procedurami wewnętrznymi podmiotów;
  - dotyczące opisu miejsca gromadzenia odpadów medycznych (np. w jakich warunkach znajduje się urządzenie chłodnicze, czy prowadzone są rejestry temperatur tego urządzenia czy pomieszczenia oraz czy jest ono zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych);
  - na temat sposobu transportu odpadów z miejsca wytworzenia do miejsca magazynowania,
  - o składaniu przez wytwórcę odpadów sprawozdania do Urzędu Marszałkowskiego;
  - jaka firma odbiera odpady medyczne do utylizacji, informacje o miejscu utylizacji (spalarni),
- a także dokonuje się analizy dokumentacji dostępnej w placówce tj. kart przekazu odpadów i dokumentu potwierdzającego utylizację odpadów w spalarni za jeden losowo wybrany miesiąc.

W , w Protokole kontroli Nr EP. 4120.9.2018 z dnia 21.02.2018r., stwierdzono między innymi nieprawidłowości dotyczące gospodarki odpadami medycznymi. Pismem z dnia 30.03.2019r. znak EP.413.84.2018 poinformowano Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze o stwierdzonych nieprawidłowościach.

Pismem z dnia 27.04.2018r. znak: WI.7024.1.70.2018.ID WIOS w Zielonej Górze poinformował o przeprowadzeniu czynności kontrolnych w ww. placówce medycznej oraz o potwierdzeniu nieprawidłowości dotyczących postępowania z odpadami medycznymi oraz zastosowaniu środków prawnych.

W analizowanych przez przedstawiciela LPWIS w Gorzowie Wlkp. protokołach zapisy wskazywały na zachowaną zasadę bliskości utylizacji odpadów medycznych zakaźnych

Kontrola w zakresie chorób zakaźnych - prowadzenie nadzoru nad gruźlicą.

W 2018 zarejestrowano 14 zachorowań na gruźlicę. Pracownik Sekcji Epidemiologii analizuje zgłoszone na formularzach ZLK 2/ZLB 2 przypadki zachorowań na gruźlicę /wynik badania w kierunku gruźlicy, następnie podejmuje działania w celu przeprowadzenia wywiadu z chorym i ustalenia wykazu osób z kontaktu z chorym w tym ustalenia do jakiego lekarza rodzinnego są oni zadeklarowani. Powyższe informacje konieczne są do kontynuowania, wprowadzonego przez PPIS w Żarach w wyniku zaleceń LPWIS w Gorzowie Wlkp., nadzoru epidemiologicznego nad osobami z kontaktu z chorym na gruźlicę. PPIS w Żarach w formie pisemnej informuje lekarzy rodzinnych o konieczności objęcia tych osób nadzorem lekarskim z uwagi na kontakt z osobą chorą na gruźlicę. Pomimo zawartej w piśmie informacji o konieczności zwrotnego informowania PPIS informacji o zakończonym nadzorze PPIS w Żarach nie otrzymał zwrotnych informacji o ewentualnych zakończonych przez lekarzy nadzorach epidemiologicznych czy też wynikach leczenia.

W związku z powyższym PPIS w Żarach pismem znak .EP.407. GR.11.80.2018 z dnia 26.03.2018r. zwrócił się z prośbą do Prezesa Zarządu Lubuskiego Szpitala Specjalistycznego Pulmonologiczno-Kardiologicznego w Torzymiu o zwrócenie szczególnej uwagi na przekazywanie inspekcji sanitarnej informacji o podmiotach do których lekarz z ww. placówki leczniczej kieruje pacjenta celem kontynuacji leczenia gruźlicy.

Kontrola w zakresie szczepień ochronnych

Zalecenie dotyczące stanu sanitarno-technicznego magazynu szczepionek zrealizowano. Ściany magazynu są czyste, bez uszkodzeń i zadrapań, pomalowane jednolitym kolorem.

W pomieszczeniu znajdują się 2 szafy chłodnicze, w których przechowywane są preparaty szczepionkowe oraz chłodziarka, stanowiąca zapasowe urządzenie na wypadek awarii którejkolwiek z szaf chłodzących. Temperatura w urządzeniach chłodniczych w dniu kontroli wynosiła 5 i 5,3°C. Zgodnie z obowiązującą w PSSE procedurą zakresy graniczne bezpiecznych temperatur do przechowywania szczepionek ustawiono w rejestratorze na 3-7°C.

W magazynie szczepionek zapewniono dostęp do umywalki z bieżącą zimną i ciepłą wodą, wyposażonej w dozownik z mydłem, dozownik ze środkiem antyseptycznym do rąk, ręczniki papierowe oraz pojemnik na zużyte ręczniki papierowe.

Działalność represyjna w zakresie realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych.

W 2018 roku do PPIS w Żarach wpłynęło 10 nowych zgłoszeń dzieci nie szczepionych zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych z powodu braku zgody rodziców. Część formularzy zgłoszenia osoby nierealizującej obowiązkowych szczepień ochronnych - przekazywanych przez podmioty lecznicze, zawiera dane osobowe i teled adresowe wyłącznie jednego rodzica lub opiekuna uchylającego się od wykonania obowiązku zaszczepienia dziecka. Do dnia kontroli sprawdzającej PPIS posiadał pełne dane 17 rodziców (dzieci zgłoszonych w 2018r.).

Na koniec roku 2017 PPIS w Żarach wykazał 64 osoby (rodziców) uchylające się od wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych (49 dzieci). Od II kwartału 2017r. informacje o braku zgody na szczepienia noworodków przesyłane są do PSSE również z Oddziału Noworodkowego Szpitala na Wyspie w Żarach. Jak wynika z dokumentacji zgromadzonej w przedmiotowym zakresie analizowanej podczas kontroli sprawdzającej, PPIS nie występował o ustalenie brakujących danych osobowych do właściwych organów.

Na terenie miasta Żar i powiatu żarskiego prowadzona jest intensywna działalność edukacyjna propagująca zasadność i skuteczność szczepień ochronnych. Przedstawiciele PPIS prowadzą rozmowy indywidualne z rodzicami (z inicjatywy własnej oraz na zaproszenie podmiotów leczniczych) oraz prowadzą edukację w formie pism informacyjnych, przesyłanych rodzicom za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. W 2018 roku (od 1.01. do 30.09.2018r.) wysłano 8 przedmiotowych pism, natomiast w całym 2017r. – 9. Efektem działań informacyjnych prowadzonych w 2017 roku było zaszczepienie 32 dzieci, których rodzice wcześniej nie dopełniali obowiązku szczepień ochronnych.

Cenną inicjatywą podjętą przez PPIS w Żarach jest pomysł zorganizowania otwartego spotkania informacyjnego dla obecnych i przyszłych rodziców, z udziałem lekarza specjalisty, nt. skuteczności i zasadności szczepień. Zaplanowano nagłośnienie spotkania w lokalnych mediach oraz na stronie internetowej PSSE.

Podczas kontroli, po analizie przedłożonych dokumentów, na dzień przeprowadzenia kontroli, stwierdzono, iż PPIS w Żarach nie rozpoczął jeszcze prowadzenia działań zmierzających do ewentualnego wszczęcia postępowań egzekucyjnych dotyczących, egzekwowania realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych i jako wierzyciel nie zdecydował jeszcze o skierowaniu żadnej ze spraw na drogę postępowania egzekucyjnego. PPIS ukierunkowuje swoją działalność w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych na prowadzenie kampanii informacyjnej w społeczeństwie z wykorzystaniem lokalnych mediów i stron internetowych.

5.2. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

Analiza harmonogramu kontroli obiektów na 2017r. nadzorowanych przez PPIS w Żarach w zakresie epidemiologii wykazała, iż obiekty nadzorowane w zakresie szczepień ochronnych pomimo, iż były kontrolowane minimum raz w roku, zakwalifikowane były do grupy obiektów średniego ryzyka. PPIS w Żarach, podczas planowania obiektów do kontroli na 2018r. uwzględnił zalecenia LPWIS w Gorzowie

Wlkp. oraz wytyczne do planowania - obiekty kontrolowane w zakresie szczepień ochronnych zostały przekwalifikowane do grupy wysokiego ryzyka – która zgodnie z wytycznymi kontrolowana jest każdego roku, również w poszczególnych grupach ryzyka zaplanowano oczekiwany procent obiektów do kontroli.

Średni procent wykonania planu kontroli obiektów za 2017r. wyniósł 97% , natomiast średnie wykonanie planu kontroli obiektów do dnia 30.09.2018r. wynosi 68%.

Z uwagi na konieczność przeprowadzania kontroli w zespołach co najmniej dwu osobowych, pracownicy Sekcji Epidemiologii nadzorujący podmioty lecznicze uczestniczą w kontrolach zakładów fryzjerskich, kosmetycznych oraz tatuażu, które są nadzorowane przez pracownika zatrudnionego w Sekcji Epidemiologii realizującego zadania higieny komunalnej. Zmiany dotyczące zakresu zadań realizowanych przez pion Epidemiologii zostały wprowadzone przez PPIS w Żarach od 1.01.2018r.

Ocena stanu sanitarno – higienicznego placówek lecznictwa przeprowadzana jest w oparciu o procedury kontrolne GIS oraz procedurę Kontrolną nr PK/WSSE-06 w odniesieniu do kontroli kompleksowej.

Pracownicy PSSE w Żarach posiadają stosowne upoważnienia do przeprowadzania kontroli. Kontrole są przeprowadzane zgodnie z planem pracy w zespołach dwuosobowych, a wyniki kontroli dokumentowane są w protokołach. W trakcie kontroli stwierdzono, iż zapisy w protokołach rozszerzono o dodatkowe informacje nt. procesów dezynfekcji wyrobów medycznych/sprzętu medycznego oraz powierzchni dotykowych i bezdotykowych ze wskazaniem obszarów do jakich są one przeznaczone, procesów sterylizacji ze wskazaniem, metody sterylizacji, sposobu pakowania narzędzi , sposobów kontroli procesów sterylizacji.

Z uwagi na fakt zakończenia działalności przez

, ostatnią kontrolę uwzględniającą zagadnienia zakażeń szpitalnych w ww. szpitalu przeprowadzono w 2017r. W trakcie kontroli stwierdzono, iż zapisy w protokołach rozszerzono o dodatkowe informacje na temat wdrożenia i zapewnienia funkcjonowania systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym dotyczące konieczności powołania Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz zapewnienia w składzie Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych członków posiadających kwalifikacje zgodne z przepisami prawa. Ponadto z uwagi na charakter realizowanych przez szpital świadczeń (szpital jednego dnia) i bardzo krótki czas hospitalizacji (nie przekraczający doby) przedstawiciele PPIS w Żarach, w celu „uszczelnienia” systemu nadzoru nad zakażeniami i zwiększenia przez szpital efektywności prowadzonego nadzoru w ww. zakresie, wskazywali na potrzebę analizy danych i wprowadzenia rejestracji zakażeń „powypisowych” pacjentów przyjmowanych w poradni szpitala po zabiegu.

Odnosząc się do informacji, że

, pomimo iż nie jest podmiotem leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju świadczeń szpitalnych i nie ma obowiązku realizacji wymogów ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w zakresie zakażeń szpitalnych, wdrożył system zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych. W ocenie tutejszego organu jest to cenna inicjatywa , PPIS powinien kontynuować współpracę w tym zakresie.

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. wskazuje, iż w 2018r. Najwyższa Izba Kontroli przedstawiła raport z kontroli szpitali w Polsce pt. „Zakażenia w podmiotach leczniczych” (KZD.430.001.2018, nr ewid.13/2018/P/17/060/KZD) – którego wnioski należy uwzględnić w bieżącym nadzorze nad podmiotami leczniczymi w zakresie zakażeń szpitalnych i wykorzystywać w celu zwiększenia efektywności działań z zakresu nadzoru nad zakażeniami .

Kontrola zagadnień z zakresu gospodarki odpadami medycznymi w podmiotach wykonujących działalność leczniczą wykazała, iż protokoły pokontrolne zawierają wyczerpujące informacje w odniesieniu do ocenianych zagadnień. Zatem zalecenie Lubuskiego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. (wystąpienie pokontrolne z kontroli kompleksowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żarach , znak OPA. 1611.2.2017/2018 z dnia 10.01.2018r.) dotyczące zawierania wyczerpujących informacji z zakresu gospodarki odpadami zostało zrealizowane. PPIS w Żarach w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości z zakresu gospodarowania odpadami medycznymi zgodnie z kompetencją powiadamia Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze.

W zakresie nadzoru nad chorobami zakaźnymi – PPIS w Żarach podjął działania w kierunku rozszerzenia nadzoru epidemiologicznego nad gruźlicą poprzez obejmowanie nadzorem epidemiologicznym osób z kontaktu z chorym na gruźlicę zgodnie z zaleceniami LPWIS w Gorzowie Wlkp. Po ustaleniu osób z kontaktu, do lekarzy rodzinnych tych osób kierowane są pisma z prośbą o objęcie ich nadzorem epidemiologicznym. Biorąc pod uwagę stanowisko prof. dr hab. n.med. Marii Korzeniewskiej - Koseła kierownika Zakładu Epidemiologii i Organizacji Walki z Gruźlicą w Instytucie Gruźlicy i Chorób Płuc, iż wykrywanie utajonego zakażenia prątkiem gruźlicy u osób z kontaktu i leczenia profilaktycznego jest postępowaniem zalecanym również przez Światową Organizację Zdrowia, a także że wyniki leczenia winny być raportowane po zakończeniu całego leczenia, często prowadzonego już ambulatoryjnie, należy kontynuować współpracę z lekarzami w celu pozyskiwania od nich informacji zwrotnych o przeprowadzonym nadzorze. Pełne informacje pozwolą na wnikliwą analizę sytuacji epidemiologicznej powiatu w zakresie zachorowań na gruźlicę.

Odnosząc się do zaleceń dotyczących doprowadzenia ścian magazynu preparatów szczepionkowych do właściwego stanu sanitarnego, tak aby ściany ww. pomieszczenia były czyste i posiadały powierzchnię łatwozmywalną, należy stwierdzić iż nieprawidłowość została usunięta. Ściany magazynu są czyste, bez uszkodzeń i zadrapań, pomalowane jednolitym kolorem.

Na koniec roku 2017 PPIS w Żarach wykazał 64 osoby (rodziców) uchylające się od wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych (49 dzieci). Od II kwartału 2017r. informacje o braku zgody na szczepienia noworodków przesyłane są do PSSE również z Oddziału Noworodkowego Szpitala na Wyspie w Żarach. Jak wynika z dokumentacji zgromadzonej w przedmiotowym zakresie analizowanej podczas kontroli sprawdzającej, PPIS nie występował o ustalanie brakujących danych osobowych do właściwych organów. PPIS w Żarach prowadzi działalność edukacyjną propagującą zasadność i skuteczność szczepień ochronnych. Przedstawiciele PPIS prowadzą rozmowy indywidualne z rodzicami (z inicjatywy własnej oraz na zaproszenie podmiotów leczniczych) oraz prowadzą edukację w formie pism informacyjnych, przesyłanych rodzicom za

zwrotnym potwierdzeniem odbioru. W 2018 roku (od 1.01. do 30.09.2018r.) wysłano 8 przedmiotowych pism, natomiast w całym 2017r. – 9. Efektem działań informacyjnych prowadzonych w 2017 roku było zaszczepienie 32 dzieci, których rodzice wcześniej nie dopełniali obowiązku szczepień ochronnych.

Jednocześnie analiza przedłożonej dokumentacji ponownie wykazała, iż PPIS w Żarach nie rozpoczął prowadzenia działań zmierzających do ewentualnego wszczęcia postępowań egzekucyjnych dotyczących, egzekwowania realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych i jako wierzyciel nie zdecydował jeszcze o skierowaniu żadnej ze spraw na drogę postępowania egzekucyjnego. PPIS ukierunkowuje swoją działalność w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych na prowadzenie kampanii informacyjnej w społeczeństwie z wykorzystaniem lokalnych mediów i stron internetowych.

6. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- W okresie wzrastającej liczby osób uchylających się od szczepień działania edukacyjne stanowią cenną inicjatywę w działaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Jednakże LPWIS w Gorzowie Wlkp. zwraca uwagę że nie stosowanie egzekucji obowiązkowych szczepień ochronnych w drodze postępowania administracyjnego wynikającym z obowiązujących przepisów prawa, w uzasadnionych przypadkach, jest niezgodne z przepisami.
- Brak informacji zwrotnych nt. nadzoru epidemiologicznego nad osobami z kontaktu z chorym na gruźlicę może zniweczyć działania prowadzone w zakresie nadzoru nad gruźlicą i nie przedstawi pełnego obrazu sytuacji epidemiologicznej w tym obszarze.

7. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSSE:

1. W stosunku do osób uchylających się od szczepień ochronnych kontynuować działania edukacyjne a w uzasadnionych przypadkach należy prowadzić postępowanie egzekucyjne zgodnie z przepisami prawa.
2. Odnosząc się do nadzoru nad zachorowaniem na gruźlicę należy dążyć do pozyskiwania zwrotnych informacji nt. przeprowadzonego nadzoru przez lekarza.

8. Informacje o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przekazać w terminie: 31.01.2019r.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla PPIS w Żarach, drugi dla LPWIS. Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

STARSZY ASYSTENT
 MŁODSZY ASYSTENT
 MŁODSZY ASYSTENT
 mgr Alicja Dekeyser
 mgr Magdalena Kubosińska
 Alicja Jabłonna
 11.12.2018 (data, podpis osób kontrolujących)

Kierownik
 11.12.2018
 (data, podpis i pieczęć Kierownika
 komórki organizacyjnej)

KIEROWNIK
 Działu Nadzoru Sanitarnego
 12.12.18
 (data, podpis Kierownika
 do spraw kontroli)

Z upoważnienia
 Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego
 Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.
 mgr inż. Justyna Justała
 (data, podpis i pieczęć LPWIS)
 Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.